

'СВЕТА НЕДЕЛЯ

Брой 54 | 18 декември 2005

† НЕДЕЛЯ ПРЕД РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

Възлюбени в Господа нашего Иисуса Христа братя и сестри,

Тези от нас, които са получили скъпоценния дар на вярата на възрастта на ясното съзнание, когато сърцето е изпитало безброй огорчения и радости, а умът е изминал неравния път на опознаване на действителността, те помнят добре какво е бил светът преди и какво е след мига на не-обяснимото чудо. При все това, някои биха могли да кажат, че не знаят кога точно е настъпил този миг и като че ли заблудите на тяхното дотогавашно празноверие са отстъпвали устоите на сърдечната крепост бавно, педа по педа, след тежък бой с армията на Божието просветление. Веднъж един брат, който беше приел свето Кръщение в зряла възраст, сподели че е пристъпил към светото тайнство след като разбрал, че цял живот е бил вярващ, че винаги е усещал закрилата на Божиите Ангели около себе си, но гордостта и суетата му пречели да осъзнае това в пълнота.

И наистина, може ли човек да изпитва вяра без да знае за това? Този въпрос на пръв поглед не е логичен, защото не винаги разбираме добре смисъла на думата "вяра". По правилно е да попитаме: съществува ли въобще човек без вяра? Как започва развитието на това, което наричаме човешко съзнание, братя и сестри? То започва първо с до-верие към всичко, което детето възприема от най-близките му, хората, които го въз-питават, което ще рече: от тези, които го хранят или пазят. Едва след като личността обособи себе си, тогава подлага на проверка това, което е възприела чрез доверие в началото на своето съществуване.

Това доверие е сърцевината на вярата. Детето "знае" чрез вярата си, че негови родители са неговите баща и майка, че предметите, които родителите му назовават по име, отговарят на имената, които те изговарят, че родината му е тази страна. Така всяко ново-възникващо човешко същество повтаря историята на човешкия род - от безпорочното състояние, в което животът ни е изграден изцяло от вяра и във вяра, ние се сблъскваме със съмненията и вълне-нията на юношеството, впоследствие - със страстите и похотите на младостта, изкушението да се опитаме да вкусим от плода на дървото за познаване на добро и зло. После, ако в сърцето все още е останала капчица доверие, ние търсим Божията милост. Така получаваме отново това, което в гордостта си сме загубили - вярата... Елементите на всичко, което сме познали чрез вяра, остават у нас до края на земния ни живот. Ние дори не си даваме сметка колко много са те и какво важно място заемат в човешката личност.

Поради тази причина невярващ човек не съществува, братя и сестри.

Ние, вярващите православни християни, вярва-ме в Триединния Бог, Който е Една личност с три лица - ипостаси - Бог-Отец, Бог-Син и Бог-Свети Дух. Същината на нашата вяра се съдържа в Символа-верую. Людете, които все още не са чули словото Божие, имат далечен спомен за Бога-Отца и в основата на техните вярвания лежи истината, която неизбежно ще се открие и на последния от тях и с това ще настъпят последните дни... Има люде отклонени от истината. Те приемат за същина на вярата си изкривения от нападащите ги демони

образ на истината и го защитават подпомагани от страстите, с които светото Православие се бори чрез смирение. Познаваме и люде, които наричат себе си “а-теисти”, сиреч невярващи, с фанатична вяра и старателно отхранено отрицателно отношение към Нашия Творец и Промислител поддържат обречените на вечно несъвършенство “истини” на рационалната наука. Това, на което са стъпили постоянно изменящите се и отричащи себе си с всяка крачка на своето развитие научни закони, теории и методи, са математическите аксиоми, за които вече говорихме в проповед. Аксиомите са твърдения, които не се доказват. В тях трябва да се повярва! За невярващите е трудна за приемане истината, че Бог е вечносъществуващ, но пък с каква лекота уверяват в абсолютно недоказуемото твърдение за “вечността” и “безкрайността” на материята! Между вярващите в Исуса, Който е Христос, другоярващите и невярващите, хаотично се движат множество люде, които стават лесна плячка на демоните, чиято цел е да ги отклоняват от пътя към вярата в истината, чрез празноверие, болна мистика и “научни” доказателства, които се появяват и изчезват с бързината на мълния.

Ние няма защо да спорим с невярващите и колебаещите се и да доказваме очевидното. Истината сама говори за себе си. Достатъчно е да не се смущаваме да я изречем открито.

В днешното свето литургийно Евангелие св. ап. и евангелист Матей ни повествува крайгълната истина на неръкотворния храм на Спасителя Бога: Рождеството на Исуса Христа от Духа Светаго и Пренепорочната света Дева Мария. Този евангелски откъс - Матей 1:1-25, светата ни богоръко-водена Църква е разпоредила да се чете в Неделя пред Рождество Христово, за да си припомним обстоятелствата около тайнственото Рождество, което се извърши за спасението на човешкия род. Този откъс съдържа първите стихове от Евангелието по Матей, с което започват книгите на Новия Завет. Св. ап. и евангелист Матей още с първия стих озаглавява светото Евангелие “*Книга за живота на Исуса Христа, Син Давидов, Син Авраамов.*” Синовството, за което говори св. Матей,

означава, че Спасителят е потомък по плът на двамата старовременни патриарси. От една страна и св. пророк и цар Давид и св. Авраам се ползват с изключително уважение сред иудеите, за което можем да съдим и по днешното апостолско четиво. С това се показва, че Синът Божий произлиза по плът от Божия народ на Давида и Авраама, от плътта на тези, които опазиха словото на Бога - своя Създател и дадоха пример на всички народи и колена за Неговата сила, промислителна воля и безгранична любов към човека. От друга страна, именно на св. Давида и св. Авраама Господ даде обетованието да изпрати Спасителя на света: “*Чашата на спасението ще приема и името Господне ще призова.*” (Пс. 115:4) “*Твоята правда не скривах в сърцето Си, възвестявах Твоята върност и спасението от Тебе, и не затаяхах Твоята милост и Твоята истина пред великото събрание*”, пее псалмопевец Давид. Макар че св. цар и пророк Давид е живял повече от 800 години след св. Авраама, неговото име се споменава първо, защото обетованието дадено нему било сравнително неотдавна, пък и образът на почитания и славен цар дава по-ясна представа за царствения образ на Месията. В последващото родословие са изброени главните родоначалници, от които произлиза по плът Месия, без да се споменава всеки член от тяхното семейство. Например св. евангелист казва, че *Авраам е родил Исаака, Исаак Иакова, а Иаков Иуда*, без да упоменава за децата на Авраама родени от Хетура (от които произлизали много народи, вкл. и гърците), тъй като на тях не било дадено обещанието за Спасителя на света. Не е упоменат и другия син Авраамов - Исав, тъй като той продал първородството, с което е свързано обетованието за Спасителя. От децата на Иаков е споменат единствено Иуда, тъй като пред него бащата изрекъл пророчеството за Месия.

В родословието няма пълен списък на всички приемни лица. Някои поколения са пропуснати. Така например от Фареса до Наасона са изминали около 430 години, а са споменати само три лица - Есром, Арам и Аминадав. От Иорам до Озия (ст. 8) за пропуснати царете Охозия, Иоас, Амасия. Това подсказва, че водещото в родословието не е приемствеността по плът, а духовната приемственост. Тя е първостепенна по

отношение на плътската, защото Чистият Дух на Бога Отца създаде всяка плът, а творението не може да е по-горно от Твореца си. В родословната линия от Авраама, през Давида, до Исуса Христа в подготовката за идването на Спасителя участвуват само достойните синове на народа Божий. Защо това е така е толкова понятно за логическо възприемане, колкото непорочното зачатие на Пречистата и Приснодева Мария. С богобоязливостта си, благочестието си и покаяното си благоговееене пред волята Божия упоменатите предци на Исуса увенчават славата на наследството на престола Давидов, който не е придобит със самосъздадените воински умения на светия цар и пророк, а чрез преклонението му пред волята Божия.

В родословието се споменават и жени, чиято съдба не е последование на непрекъснато възходящо усъвършенствуване: Иуда е родил Фареса и Зара от Тамар чрез кръвосмешение, Салмон родил Вооза от блудницата Раав, а Вооз родил Овида от друго-племенницата Рут. Самият цар и пророк Давид родил Соломона от жената на военачалника си, хетееца Урия, която той обладал противозаконно!

Поучението, което получаваме от това, братя и сестри, е следното: няма съвършена човешка природа в земния живот поради постоянната битка, на която сме обречени облечените в плът. Плътта си ние заслужихме след грехопадението на праотеца ни Адама и преминавайки земния си живот в страдания и мъки, поради постоянната борба на овладяната от сатаната плът и родената от Бога душа, ние се предавахме на смъртта, за да отидем в ада - владението на падналия първоангел. Бог се яви в плът, и за да ни покаже, че борбата с греха не е невъзможна. Ако падащият човек се старае да отблъсва греха и се покаява пред своя Създател, на Когото дължи създаването си от най-чистия Му дух на любов и Когото постоянно обижда с еже-дневното си омърсяване, то Бог ще му даде сили да се привдигне и ще го очисти. Грехопадащите предци на Исуса не обвързаха сърцата си с греха и не се отвърнаха от Бога, но показаха дълбокото си сърдечно крушение и заслужиха споменаването си в светото Евангелие! Свети Иоан Златоуст обяснява това по следния начин: "Христос и порочните люде удостои да бъдат Негови

сродници без да се срамува ни най-малко от нашите пороци, а ако великите праотци са били виновни за своите грехове, то очевидно е, че Неговото пришествие беше необходимо."

Така в родството по плът, ръководено от Духа Светий, се изпълнява числото 14, след като предците се разделят на три групи: от Авраама до Давида - 14 рода; от Давида до преселението на иудеите - съ-що 14 и от връщането на иудеите от Вавилон до Рождеството Христово - 14 рода. Иудеите, които били отведени в плен, били жителите на царството Иудея, които били по-малко на брой от жителите на Израил, но се отличавали с голяма вяра и затова не били избити, което се случило с израилтяните почти сто и петдесет години преди Вавилонския плен. По тази причина понятието "иудеин" в някои отноше-ния е синоним на вярващ човек, а "израилтянин" - на отпадащ от вярата и, съответно, на отпадащ от Божията милост.

По-нататък светото Евангелие ни разказва за обстоятелствата около Рождеството на нашия Господ и Спасител Исус Христос: Пресвета Дева Мария живя при иерусалимския храм и бе дала обет завинаги да остане Дева за прослава на името Божие. Така Пречистата Майка на нашия Бог вдъхнови за подвиг поколения подвижници, които се нарекоха монаси и отшелници. Тъй като още не беше роден Христос и още нямаше монашеска традиция, благочестивите свещеници в странието си да Я оградят от светската суета и греховност и да и помогнат да изпълни достойно обета Си, Я обручиха за благочестивия старец Иосиф. Така света Дева Мария стана невеста на Иосифа Обручника. Приснодева Мария отиде да живее в дома на Иосифа като обручена невеста, а не като жена на благо-честника. В неговия дом Пресветата видя Архангела, който и благовести за Раждането от нея на Исуса Христа, и Тя, без да се е съчетавала с Иосифа, зачена в утробата Си от Духа Светаго. Иосиф не знаеше тайната на Благовещението. Той видя, че Девата е непразна и поради слабата природа човешка, я заподозря, че е бракоукрадена. Законът, по който тогава живееха иудеите, наказваше строго

нарушаващите съпружеската вярност. Иосиф беше добър по сърце и реши да напусне светата Дева тайно, така че да не се налага да обяснява публично причината за развода, а когато Тя роди всички да помислят, че той е бащата на Отрока. Още докато мислеше това обаче в съня му се яви Ангел Господен и му каза: *“Иосифе, син Давидов, не бой се да приемеш Мария, жена си; защото заченалото се в нея е от Духа Светаго...”* Пресветата Дева не би изповядала пред оброчника си тайната на непорочното зачатие. В силната Си вяра Тя очаква Господ да му яви истината, ако такава е святата Му воля. *“Сине Давидов!”* го нарича Ангела Господен, за да му напомни за даденото чрез Давида обетование за Спасителя на света. *Не се съмнявай в чистотата и невинността на твоята жена,* говорят още думите на Ангела, *пази я при себе си и се грижи за нея.* За да разсея съмненията на добрия човек Ангелът му открива още, че Девата ще роди именно Син, който ще спаси народа Си от греховете му - тези, които се обърнат към Него и приемат учението Му, и чрез това се примирят с Бога, когото са оскърбили и непрестанно оскърбяват, ще се спасят. Тям Бог ще даде живот вечен.

“А всичко това стана, за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който каза: “ето девицата ще зачене в утробата си и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил”, което ще рече: с нас е Бог” (1:22,23), продължава евангелският разказ без да е напълно ясно дали това са думи на Ангела Господен или светият евангелист ги казва на нас - слушащите и четящите словото Божие. В това е и премъдростта - повеленото на оброчника е и за нас - получаващите знание чрез вяра. Пророкът, чиито думи се изричат, е Исай, който ги е оставил 700 години преди Раждането на Младенеца. Пророкуваното име Емануил обяснява, че Девата ще роди не просто човек, а Бога, Който ще живее явно между людете, с тях.

Праведникът като стана от сън стори това, което му бе заповядал Ангелът Господен, и прие жена си, очаквайки с благоговение да стане чудото, в което чистото му сърце не се усъмни нито за

миг. Така Иосиф опази съвършената чистота на Пречистата Дева, за да роди Своя Син, когото Иосиф нарече Иисус, по предадената от Ангела Божия заповед.

Евангелието нарича Младенеца *“първороден Син”* на светата Дева, което не значи, че след Неговото Рождество Тя е родила и други деца, но както е Единороден от Бога-Отца преди всички времена Богът-Слово се роди в плът от Девата Един и Единороден Син човешки.

Всичко, което Светият Дух изрече чрез пророците се сбъдна или ще се сбъдне, когато се изпълни времето. Всичко, което Господ Иисус Христос пророкува, докато живя като човек се изпълни или ще се изпълни, щом се изпълнят времената за това.

Последните дни неизбежно идват, братя и сес-три, и това трябва да ни накара да бъдем постоянно будни, което ще рече, да не приспиваме съвестта си и да не угодничим пред слугите на идещия анти-христ. Те *“подбуждани от користолюбие ще ви мамят с лъстиви думи; тяхното осъждане отдавна е готово”* (2 Петр. 2:3), предупреждава ни све-тият апостол Петър, но каквото и да вършат неправедните, няма да избегнат деня на Божия гняв. Този Ден не бърза да дойде, за да могат повече люде да се покаят, но *“ще дойде денят Господен, както крадец идва нощем”* (2 Петр. 3:10). Нас няма какво да ни плаши, когато дойдат онези, които мъчат телата, но на душите не могат да навредят, защото Бог се роди, та *“който повярва и се кръсти ще бъде спасен, а който не повярва, ще бъде осъден.”* (Марк. 16:16)

Да пазим вярата си, братя и сестри, да я укрепяваме с оръжието, което Бог ни даде - поста и молитвата, и нека не се свеним да се покаем и да признаем пред Господа греховете си, които Той е видял още преди да извършим. Да молим Господа нашего Иисуса Христа да даде вяра на невярващите и зловярващите, да яви всяко сторено прегрешение на нерадивите, да разпръсне враговете на светото Православие, та да възнесем Нему слава, чест и поклонение с Безначалния Му Отец и Животворящия Негов Дух!

Амин!

